

XML, DTD và XML Schema

Nội dung

- 1. Giới thiệu và cú pháp XML
- 2. Đặc tả nội dung với DTD
- 3. Đặc tả nội dung với XMLSchema

1. Giới thiệu và cú pháp XML

- Giới thiệu XML
- 2. Đặc điểm XML
- 3. Ứng dụng XML
- 4. Cú pháp XML

Định chuẩn của XML

Thẻ khai báo tham số

Thẻ chỉ thị xử lý

Thẻ ghi chú

The CDATA và PCDATA

- 5. Cấu trúc, đặc tả cấu trúc và nội dung của XML
- 6. Sử dụng thẻ thực thể, tên thẻ
- 7. Namespace

Giới thiệu XML

- XML: eXtensible Markup Language là một ngôn ngữ đánh dấu được sử dụng để tạo ra thẻ riêng, tạo nên các văn bản với dữ liệu tự mô tả.
- Được tạo nên bởi Liên minh mạng toàn cầu WWW (W3C)
  nhằm khắc phục những hạn chế của HTML ngôn ngữ đánh
  dấu siêu văn bản. Giống như HTML, XML cũng được dựa trên
  SGML Standard Generalized Markup Language.
- Là cơ sở của nền công nghệ thương mại điện tử, các công ty đang sử dụng XML để giải quyết những vấn đề kinh doanh.

Giới thiệu XML

- Văn bản có cấu trúc XML cho phép biểu diễn thông tin về các đối tượng trong thực tế
- XML dùng để phục vụ cho việc mô tả dữ liệu (thông tin lưu trữ bao gồm những gì, lưu trữ ra sao) để các hệ thống khác nhau có thể đọc và sử dụng những thông tin này một cách thuận tiện
- Các thẻ (tag) của XML thường không được định nghĩa trước mà chúng được tạo ra theo quy ước của người, (hoặc Chương trình) tạo ra XML theo những quy ước riêng.
- XML sử dụng các khai báo kiểu dữ liệu DTD (Document Type Definition) hay lược đồ Schema để mô tả dữ liệu.

Giới thiệu XML

HTML	XML
HTML được thiết kế cho mục đích trình bày dữ liệu	XML được thiết kế cho mục đích lưu trữ và truyền tải dữ liệu giữa các hệ thống khác nhau
	XML dùng để mô tả dữ liệu và chú trọng vào nội dung của dữ liệu
HTML hiển thị thông tin	XML mô tả thông tin

Ưu điểm XML

- Dễ dàng đọc và phân tích dữ liệu, do XML dùng text để mô tả dữ liệu nên các chương trình đều có thể đọc được XML dễ dàng
- Dễ dàng tạo 1 file XML.
- Lưu trữ cấu hình cho web site

Đặc điểm của XML

- XML cung cấp một phương tiện dùng văn bản (text) để mô tả thông tin và áp dụng một cấu trúc kiểu cây cho thông tin đó.
- Tại mức căn bản, mọi thông tin đều thể hiện dưới dạng text, chen giữa là các thẻ đánh dấu (markup) với nhiệm vụ ký hiệu sự phân chia thông tin thành một cấu trúc có thứ bậc, các phần tử (element) dùng để chứa dữ liệu và các thuộc tính của các phần tử đó.

Ứng dụng của XML

Ví dụ tệp web.xml:

```
<?xml version="1.0" encoding="ISO-8859-1" ?>
<web-app xmlns="http://java.sun.com/xml/ns/j2ee"</pre>
    xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance"
   xsi:schemaLocation="http://java.sun.com/xml/ns/j2ee
http://java.sun.com/xml/ns/j2ee/web-app 2 4.xsd"
   version="2.4">
    <display-name>HelloWorld Application</display-name>
    <description>
        This is a simple web application with a source code organization
       based on the recommendations of the Application Developer's Guide.
    </description>
    <servlet>
        <servlet-name>HelloServlet</servlet-name>
        <servlet-class>examples.Hello</servlet-class>
    </servlet>
    <servlet-mapping>
        <servlet-name>HelloServlet</servlet-name>
        <url-pattern>/hello</url-pattern>
    </servlet-mapping>
```


</web-app>

VIỆN CÔNG NGHỆ THÔNG TIN VÀ TRUYỀN THÔNG

Ứng dụng của XML Ví dụ tệp RSS:

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8" ?>
<rss version="2.0">
<channel>
 <title>W3Schools Home Page</title>
  <link>https://www.w3schools.com</link>
  <description>Free web building tutorials</description>
  <item>
    <title>RSS Tutorial</title>
    <link>https://www.w3schools.com/xml/xml rss.asp</link>
    <description>New RSS tutorial on W3Schools</description>
  </item>
 <item>
    <title>XML Tutorial</title>
    <link>https://www.w3schools.com/xml</link>
    <description>New XML tutorial on W3Schools</description>
  </item>
</channel>
```


</rss>

VIỆN CÔNG NGHỆ THÔNG TIN VÀ TRUYỀN THÔNG

Cú pháp XML

- Văn bản có cấu trúc XML cho phép biểu diễn thông tin về các đối tượng trong thực tế.
- Đối tượng x thuộc loại X trong thực tế được biểu diễn bởi thẻ X trong tài liệu XML bao gồm cả các thuộc tính a của x.
- Ví dụ:

Phân số 4/5 trong thực tế có thẻ:

<PHAN_SO Tu_so="4" Mau_so="5" />

Cú pháp XML

Ví dụ (tiếp):

Dãy các số nguyên a bao gồm các số nguyên 1,4,5,-3 sẽ được biểu diễn bởi thẻ

- Hệ thống các thẻ đánh dấu:
- Các thẻ đánh dấu trong ngôn ngữ theo định chuẩn
   XML bao gồm 2 loại: Thẻ có nội dung và thẻ rỗng.
  - Các thẻ có nội dung có dạng:
  - <Tên> Nội dung </Tên>
    - Các thẻ rỗng có dạng:
  - <Tên />
- Các thẻ có thế có hoặc không có các thuộc tính (trong cùng thẻ). Thuộc tính trong một thẻ có dạng:
  - Ten_thuoc_tinh="Gia_tri"

•Ví dụ : Tài liệu XML

- Quan hệ lồng nhau giữa các thẻ có nội dung:
  - Nội dung bên trong thẻ có nội dung có thể là các thẻ khác. Khi thẻ A có nội dung là thẻ B ta gọi: Thẻ A là thẻ cha của B, thẻ A chứa thẻ B.
  - Qui định yêu cầu các thẻ với quan hệ lồng nhau hoàn toàn. Khi thẻ A là thẻ cha của thẻ B, A phải chứa phần bắt đầu và cả phần kết thúc của thẻ B.

Ví dụ:

Thẻ A là thẻ cha của B với dạng lồng nhau hoàn toàn (hợp lệ):

Thẻ A là thẻ cha của B với dạng lồng nhau không hoàn hoàn toàn (không hợp lệ):

- Một tài liệu XML phải có duy nhất một và chỉ một thẻ chứa tất cả các thẻ còn lại, gọi là thẻ gốc – Root element (Document element):
- Ví dụ:

</Blog>

```
<?xml version="1.0"?>
     <Blog>
          <Title>Let me know what you think</Title>
          <Author>Yin Yang</Author>
```


- Well-formed XML Document (đúng cú pháp) :
  - Có duy nhất có một phần tử thuộc cấp cao nhất trong tài liệu, còn gọi là nút gốc (root element).
  - Mỗi một thẻ mở đều phải có thẻ đóng và tên thẻ là phân biệt hoa thường.
  - Các thẻ khi đóng phải theo đúng trình tự (mở sau đóng trước)
  - Tên thẻ không nên có khoảng trắng, không nên bắt đầu bằng "xml".
  - Các thuộc tính (atributes) của một thẻ luôn luôn tồn tại theo cặp theo quy ước: <tên> = "<giá_trị>"; không nên đặt tên thuộc tính trùng nhau, và giá trị của thuộc tính phải đặt trong cặp dấu nháy kép hay nháy đơn. Tên của thuộc tính (atribute) sẽ theo qui luật đặt tên giống như đối với tên thẻ.
  - Các thẻ (tag) trong XML có thể lồng nhau (Thẻ này có thể chứa nhiều thẻ khác ở bên trong).

Nội dung tài liệu XML

- Nội dung của tài liệu XML bao gồm 2 phần:
  - Nội dung chính: Hệ thống các thẻ đánh dấu (có hoặc không có nội dung) tương ứng với các thông tin cần biểu diễn.
  - Nội dung phụ: Hệ thống các thẻ khác có ý nghĩa bổ sung, tăng cường một số thông tin về tài liệu XML. Các thẻ này có tác dụng giúp cho việc sử dụng, xử lý trên tài liệu XML tốt hơn trong một số trường hợp nhất định.

Nội dung tài liệu XML

- Các thẻ bên trong nội dung phụ bao gồm:
  - Thẻ khai báo tham số
  - Thẻ chỉ thị xử lý
  - The ghi chú
  - The CDATA
  - Thẻ khai báo cấu trúc (đặc tả cấu trúc với DTD)
  - Thẻ khai báo thực thể (Kĩ thuật đặc tả nội dung tài liệu XML)

- Thẻ khai báo tham số: mô tả thêm một số thông tin chung (tham số) về tài liệu XML ngoài các thông tin biểu diễn trong nội dung chính.
- Cú pháp:

```
<?xml Ten_1="Gia_tri_1" Ten_2="Gia_tri_2" ... ?>
```

 Ten_1, Ten_2, ...: các tên các tham số và Gia_tri_1, Gia_tri_2, ... là các giá trị tương ứng. Có 3 tham số được dùng là version, encoding, và standalone.

- Tham số version : Khai báo về phiên bản của định chuẩn XML được sử dụng.
- Ví dụ:

Tài liệu XML thuộc định chuẩn 1.0

<?xml version="1.0" ?>

- Tham số encoding: Khai báo về cách mã hóa các ký tự trong tài liệu.
- Ví dụ: Tài liệu XML sử dụng cách mã hóa Unicode ký hiệu utf-8:

<?xml version="1.0" encoding="utf-8" ?>

Tài liệu XML sử dụng cách mã hóa Unicode ký hiệu utf-16:

<?xml version="1.0" encoding="utf-16" ?>

- Tham số standalone : Khai báo về liên kết tới tài liệu
   DTD bên ngoài
- Tham số này chỉ có 2 giá trị hợp lệ là "yes", "no". Giá trị định sẵn là "no".
- Ví dụ: Tài liệu XML có liên kết với tài liệu DTD bên ngoài khác:
  - <?xml standalone="no" ?>
- Tài liệu XML không có liên kết với tài liệu DTD khác:
  - <?xml version="1.0" standalone="yes" ?>

Thẻ chỉ thị xử lý

 Thẻ chỉ thị xử lý: cho phép mô tả thêm một số thông tin (liên quan xử lý) về tài liệu XML có ý nghĩa riêng với một công cụ xử lý nào đó.

Dang khai báo chung:

<? Bo_xu_ly Du_lieu ?>

Bo_xu_ly là ký hiệu của bộ xử lý sẽ tiến hành một số xử lý nào đó trên tài liệu XML. Du_lieu là thông tin được gởi đến Bo_xu_ly.

Thẻ chỉ thị xử lý

Ví dụ:

<?xml-stylesheet type="text/css" href="Dinh_dang.css" ?>

 Là thẻ chỉ thị cần xử lý định dạng thể hiện tài liệu XML với "chương trình định dạng" theo ngôn ngữ css được lưu trữ bên trong tập tin Dinh_dang.css.

Thẻ ghi chú

- Thẻ ghi chú: cho phép bổ sung các thông tin ghi chú có ý nghĩa đối với con người và hoàn toàn không có ý nghĩa với các hệ thống xử lý tài liệu XML.
- Cú pháp:
  - <-- Nội dung ghi chú -->
- Chú ý:
  - Trong nội dung của ghi chú không có ký tự "-".
  - Không nên đặt ghi chú trong 1 thẻ (Thuộc giới hạn mở thẻ ... đóng thẻ).
  - Không nên đặt ghi chú trước dòng khai báo

<?xml....?>.

The CDATA

- CDATA (Unparsed Character Data): yêu cầu các bộ phân tích tài liệu XML Parser bỏ qua và không phân tích vào nội dung bên trong của thẻ này.
- Tác dụng của thẻ là cho phép sử dụng trực tiếp bên trong thẻ một số ký hiệu không được phép nếu sử dụng bên ngoài (ví dụ các ký tự "<", ">", ...).
- Dang khai báo chung:
  - <![CDATA [Nội dung]]>

PCDATA

- PCDATA (Parsed Character Data): là dữ liệu sẽ được đọc và phân tích bởi chương trình phân tích XML.
- Trong PCDATA không được phép dùng các ký tự đặc biệt có liên quan đến việc xác định các thành tố của XML như <,>,&, ...

CDATA and PCDATA

This XML file does not appear to have any style information associated with it. The document tree is shown below.

```
<?xml version="1.0"?>
<!DOCTYPE employee SYSTEM "employee.dtd">
<employee>
    <firstname>vimal</firstname>
    <lastname>jaiswal</lastname>
    <email>vimal@javatpoint.com</email>
</employee>
```

This XML file does not appear to have any style information associated with it.

```
<employee>
    <firstname>vimal</firstname>
    <lastname>jaiswal</lastname>
    <email>vimal@javatpoint.com</email>
</employee>
```


- Khái niệm về cấu trúc tài liệu XML:
  - Tương ứng với cấu trúc của nội dung chính
  - Cách thức tổ chức, sắp xếp của các thẻ (có hay không có nội dung) trong nội dung chính.
- Ngôn ngữ đặc tả cấu trúc: Có rất nhiều ngôn ngữ đặc tả để mô tả cấu trúc tài liệu Xml như: DTD, XML Schema, XMl- Data, Schematron, RELAX NG, v,v..
   .Trong số đó có 2 ngôn ngữ thông dụng là DTD, XML Schema.

- Đặc điểm của DTD:
  - Ra đời rất sớm
  - Cho phép mô tả văn bản có cấu trúc bất kỳ
  - Đơn giản, dễ học và sử dụng
  - Chỉ cho phép đặc tả một số "kiểu dữ liệu đơn giản" trong nội dung chính của tài liệu XML
- Đặc điểm của XML Schema:
  - Được đề xuất bởi W3C
  - Chỉ áp dụng cho tài liệu XML
  - Khó học và sử dụng so với DTD

Ví dụ : Với tài liệu Xml:

Đặc tả với DTD:

Sử dụng tên thẻ

- Kĩ thuật sử dụng tên thẻ: tên thẻ, tên các thuộc tính có
   2 loại:
  - Tên không có tiền tố
  - Tên có tiền tố
- Tên không tiền tố: là chuỗi bao gồm các ký tự chữ (a-z, A-Z), ký số (0-9) và một số ký tự khác như '–', "_",
   ".".

Sử dụng tên thẻ

Tên có tiền tố: có dạng 2 chuỗi ký tự cách nhau bới ký tự ':'
như sau:

```
Chuoi_tien_to: Chuoi_ten
```

• Ví dụ:

```
<A:MAT_HANG ..../>
<B:MAT_HANG .../>
```

Thẻ A:MAT_HANG tương ứng thông tin về mặt hàng trong công ty A.

Thẻ B:MAT_HANG tương ứng thông tin về mặt hàng trong công ty B. 2 thẻ này có thể có các thuộc tính khác nhau.

Sử dụng tên thẻ

- Sử dụng tên có tiền tố:
  - Nếu chỉ sử dụng tài liệu XML đơn lẻ, riêng cho ứng dụng cục bộ thì không cần thiết dùng tiền tố trong tên. Tuy nhiên nếu cần thiết tiếp nhận, kết xuất toàn bộ/một phần tài liệu XML từ/đến một ứng dụng khác (rất thông dụng trong thương mại điện tử) việc sử dụng tên với tiền tố là rất cần thiết.
  - Tiền tố của tên sẽ dùng để phân biệt được nguồn gốc của một thẻ trong tài liệu XML được tạo thành từ nhiều tài liệu XML khác có các thẻ trùng phần tên không tiền tố

Sử dụng tên thẻ

- Một tài liệu XML có thành phần dùng để mô tả đặc điểm của 1 cái bàn với các thuộc tính: length (dài), width (rộng), height (cao), material (vật liệu) ....
- Một tài liệu XML khác cũng có một thành phần tên là
  nhưng dùng để mô tả một bảng dữ liệu với các thuộc tính:
  width (bề rộng của bảng), height (chiều cao của bảng) ....
- Khi hệ thống tiếp nhận cùng lúc cả 2 file XML này để lấy số liệu, rất khó để phân biệt các cấu trúc dữ liệu của XML.
- Do đó, người tạo XML phải mô tả tên thành phần và thuộc tính sao cho những thành phần này phải là duy nhất trong mỗi cấu trúc XML khi có sự tổng hợp thông tin từ nhiều nguồn khác nhau.

Sử dụng tên thẻ

XML mô tả thông tin của cái bàn:

```
    <name> Italian coffee style </name>
    <material> training oval wood </material>
```

XML mô tả thông tin của bảng dữ liệu:

- Namespace giúp cho việc truy xuất đến các thành phần (Element) một cách tường minh.
- Namespace là tập hợp các tên dùng để cho phép kết hợp với các thành phần và thuộc tính bên trong một tài liệu XML nhằm giải quyết nguy cơ xung đột về tên của các phần tử khi thông tin được tổng hợp từ nhiều nguồn khác nhau.
- Thông qua Namespace, trình duyệt có thể kết hợp các file XML từ nhiều nguồn khác nhau, có thể truy xuất đến DTD để kiểm tra cấu trúc của XML nhận được có thực sự thích hợp, từ đó xác định được tính hợp lệ của XML tương ứng.

Giải quyết xung đột:

```
<p:table length="2.5m" width="1.2m" height="0.9m">
     <p:name> Italian coffee style </p:name>
      <p:material> training oval wood
      </p:material>
</p:table>
<s:table width="100%" height="80%">
 <s:tr>
     <s:td>Orange</s:td>
     <s:td>Strawberry</s:td>
 </s:tr>
</s:table>
```


Cú pháp khai báo namespace và thuộc tính xmlns:

<nameSpacePrefix:elementName xmlns:nameSpacePrefix =
"URI">

. . .

</nameSpacePrefix:elementName>

- nameSpacePrefix: phần viết tắt đại diện cho nameSpace được sử dụng như là tiền tố (prefix) cho các tag trong cùng nhóm.
- xmlns: là thuộc tính được sử dụng để khai báo và chỉ ra nameSpace cần thiết sẽ áp dụng trong cấu trúc XML.
- URI (Uniform Resource Identifier): chuỗi ký tự mô tả cho 1 nguồn tài nguyên nào đó duy nhất trên Internet.


```
• <root>
 <p:table xmlns:p="http://www.w3.org/TR/html4/">
  <p:tr>
   <p:td>Apples</p:td>
   <p:td>Bananas</p:td>
  </p:tr>
 </p:table>
 <s:table xmlns:s="https://www.w3schools.com/furniture">
  <s:name>African Coffee Table</s:name>
  <s:width>80</s:width>
  <s:length>120</s:length>
 </s:table>
 </root>
```



```
<root xmlns:p="http://www.w3.org/TR/html4/"</li>
 xmlns:s="https://www.w3schools.com/furniture">
 <p:table>
  <p:tr>
   <p:td>Apples</p:td>
   <p:td>Bananas</p:td>
  </p:tr>
 </p:table>
 <s:table>
  <s:name>African Coffee Table</s:name>
  <s:width>80</s:width>
  <s:length>120</s:length>
 </s:table>
 </root>
```

2. DTD

- 1. Đặc tả cấu trúc tài liệu XML với DTD
- 2. Đặc tả cấu trúc nội dung thẻ
- 3. Đặc tả thuộc tính của thẻ

DTD

- Đặc tả cấu trúc tài liệu XML với DTD
- Có nhiều dạng khác nhau cho phép khai báo (đặc tả) cấu trúc của tài liệu XML:
- Dạng 1: Khai báo cấu trúc tài liệu XML được lưu trữ ngay bên trong chính tài liệu XML đó:

DTD

 Dạng 2: Khai báo cấu trúc tài liệu XML được lưu trữ bên ngoài dưới dạng một tập tin chứa đặc tả cấu trúc nội dung các thẻ, đặc tả thuộc tính các thẻ. Cú pháp:

<!DOCTYPE Ten_the_goc SYSTEM Ten_tap_tin >

Ví dụ :

<!DOCTYPE DUONG_TRON SYSTEM
"DUONG_TRON.dtd" >

DTD

 Dạng 3: Khai báo cấu trúc tài liệu XML đã được chuẩn hóa, có phạm vi sử dụng rộng rãi.

<!DOCTYPE Ten_the_goc PUBLIC Chuoi_nhan_dang
>

<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.01
Transitional//EN" "http://www.w3.org/TR/html4/loose.dtd">

Cú pháp chung đặc tả cấu trúc nội dung của một thẻ:

```
<!ELEMENT Ten_the Bieu_thuc_dac_ta
cau_truc_noi_dung >
```

- Bieu_thuc có thể chỉ là một từ khoá
- Bieu_thuc cũng có thể bao gồm nhiều từ khóa khác mô tả cách bố trí, sắp xếp các thành phần con bên trong thẻ
- Với A, B là 2 thẻ con của thẻ X:
  - A, B A, B sắp xếp theo thứ tự tuần tự A đến B
  - A* A có thể lặp lại ít nhất 0 lần (>=0)
  - B+ B có thể lặp lại ít nhất 1 lần(>=1)
  - A? A có thể xuất hiện 0 hoặc 1 lần (0 or1)
    - Có thể chọn sử dụng A hay B

 Từ khóa ANY : Thẻ có nội dung bất kì theo định chuẩn XML. Ví dụ :

<!ELEMENT X ANY >

- X có thể chứa nội dung bất kỳ, khai báo này chỉ để mô tả sự tồn tại của bên trong X một hoặc nhiều thẻ khác.
- Từ khóa EMPTY: Thẻ không có nội dung. Ví dụ:
   <!ELEMENT PHAN SO EMPTY >
  - PHAN_SO không thể có nội dung mà chỉ có thể có các thuộc tính.

Từ khóa #PCDATA: Thẻ với nội dung là chuỗi văn bản.
 Ví dụ:

```
<!ELEMENT Ho_ten (#PCDATA) >
```

- Ho_ten có nội dung là chuỗi và không thể chứa các thẻ khác
- Với DTD muốn mô tả chi tiết hơn, dùng thẻ ghi chú. Ví dụ:

```
<!ELEMENT He_so (#PCDATA) > <!-- He_so : A_Float -->
```


- Dạng tuần tự: Các thẻ con chỉ có thể xuất hiện 1 lần duy nhất và phải theo đúng thứ tự xuất hiện trong biểu thức
- · Cú pháp:
- <!ELEMENT Ten_the (Ten_the_1, Ten_the_2, ...) >
- Ý nghĩa : The_1, The_2, ..., The_k phải xuất hiện một lần duy nhất theo đúng thứ tự trên. Ví dụ:

```
<!ELEMENT DON_THUC(He_so, So_mu) >
```

Thẻ DON_THUC phải bao hàm bên trong 2 thẻ con He_so,So_mu theo đúng thứ tự trên

 Ghi chú: Các thẻ bên trong có thể có tên trùng nhau. Ví dụ:

<!ELEMENT TAM_GIAC (DIEM, DIEM, DIEM) >

 Có thể sử dụng từ khóa #PCDATA trong biểu thức tuần tự (và các loại biểu thức khác). Ví dụ:

<!ELEMENT X (#PCDATA, A, #PCDATA)>

- Thẻ X phải bao gồm 3 thành phần:
- Thành phần thứ 1 là chuỗi văn bản, thành phần thức
  2 là thẻ có tên A, thành phần thứ 3 là chuỗi văn bản

 Dạng tùy chọn: Thẻ con có thể được sử dụng hay không sử dụng. Cú pháp (dạng đơn giản):

```
<!ELEMETNT Ten_the ( Ten_the_con ?) >
```

- Thẻ đang xét có thẻ chứa 1 hay 0 lần xuất hiện của thẻ có tên là Ten_the_con
- Ví dụ :

```
<!ELEMETNT DON_THUC (Ten?) >
```

Thẻ DON_THUC có thể chứa hay không thẻ Ten

Có thể kết hợp với biểu thức tuần tự:

```
<!ELEMENT X (A,B?,C) >
```

· Có thể cho phép tùy chọn một tập hợp các thẻ:

```
<!ELEMENT X (A,B,C)? >
```

- X có thể chứa bên trong các thẻ A,B,C (theo thứ tự trên) hay cũng có thẻ không chứa bất kỳ thẻ nào
- Dạng chọn: Bắt buộc chọn một thẻ con để sử dụng trong tập hợp thẻ cho trước. Cú pháp:

```
<!ELEMENT:
Ten_the(Ten_the_1|Ten_the_2|..|Ten_the_k) >
```


Có thể kết hợp với biểu thức tuần tự:

<!ELEMENT X (A,B|C,D) >

- Thành phần đầu tiên của thẻ X là thẻ A, kế đến là thẻ B hay thẻ
   C và thành phần cuối cùng phải là D
- Có thể cho phép chọn một tập hợp các thẻ

 X có thể bao hàm bên trong cặp thẻ A,B (theo thứ tự trên) hay cặp thẻ C,D (theo thứ tự trên)

- Dang lặp:
- Dạng lặp ít nhất 0 lần : Các thẻ con có thể lặp lại nhiều lần hay có thẻ không có lần nào. Cú pháp :
  - <!ELENEMT Ten_the (Ten_the_con*) >
- Ý nghĩa: Thẻ đang xét có thể bao hàm bên trong nhiều thẻ có tên là Ten_the_con hay cũng có thể là thẻ rỗng (không có nội dung)
- Ví dụ:
  - <!ELEMENT LOP (HOC_SINH*) >
    - Thẻ LOP có thẻ chứa nhiều thẻ HOC_SINH hay không có thẻ HOC_SINH nào

Có thể mô tả lặp đồng thời nhiều thẻ con

$$$$

- Các thẻ A,B,C theo thứ tự trên có thẻ lặp lại ít nhất 0 lần trong thẻ X
- Có thể kết hợp với biểu thức tuần tự. Ví dụ:

$$$$

 Thẻ X có thành phần đầu tiên là thẻ A, kế đến có thể có nhiều hay 0 lần lặp của thẻ B và cuối cùng là thẻ C

Có thể kết hợp với biểu thức tùy chọn. Ví dụ:

<!ELEMENT X (A,B*,C?,D) >

 Dạng lặp ít nhất 1 lần : Các thẻ con có thể lặp lại nhiều lần và ít nhất là một lần. Cú pháp :

```
<!ELENEMT Ten_the (Ten_the_con+) >
```

 Ý nghĩa : Thẻ đang xét có thể bao hàm bên trong ít nhất một thẻ có tên là Ten_the_con. Ví dụ :

```
<!ELEMENT DA_THUC (DON_THUC+) >
```

 Thẻ DATHUC phải bao hàm bên trong ít nhất một thẻ DON_THUC

Có thể mô tả lặp đồng thời nhiều thẻ con

```
<!ELEMENT CT_HOA_DON
(Mat_hang,So_luong,Don_gia) + >
```

- Các thẻ CT_HOA_DON phải bao hàm ít nhất 1 lần 3 thẻ Mat_hang,So_luong,Don_gia
- Có thể kết hợp với biểu thức tuần tự. Ví dụ

```
<!ELEMENT DA_GIAC (DIEM,DIEM,DIEM,DIEM+) >
```

Các thẻ DA_GIAC phải bao hàm ít nhất 3 thẻ DIEM

Cú pháp khai báo đặc tả thuộc tính chung:

- Ý nghĩa:
- Ten_the: tên thẻ cần khai báo các thuộc tính
- Ten_thuoc_tinh_1,Ten_thuoc_tinh_2,
   ...Ten_thuoc_tinh_k : Tên các thuộc tính của thẻ
- Kieu_1,Kieu_2, ..., Kieu_k : Mô tả tập hợp các giá trị mà thuộc tính có thể nhận
- Tham_so_1,Tham_so_2,.., Tham_so_k: Mô tả một số tính chất trên thuộc tính tương ứng

 Ví dụ: Đặc tả cấu trúc tài liệu XML biểu diễn thông tin về biểu thức phân số:

$$P = 4/5 + 6/7*1/3 - 10/3 + 11/2*2/3$$

```
<?xml version="1.0" encoding="utf-8"?>
 <!DOCTYPE BIEU_THUC [
 <!ELEMENT BIEU_THUC (PHAN_SO | TICH_SO)+ >
       <a href="#">ATTLIST BIEU THUC Ten CDATA</a>
                                              #IMPLIED
               <!-- Ten : A_String
       >
 <!ELEMENT PHAN_SO EMPTY >
       <ATTLIST PHAN SO
               Tu so CDATA #REQUIRED
               <!-- Tu so : A Int -->
               Mau_so CDATA #REQUIRED
               <!-- Mau so : A Int // >0 -->
       >
 <!ELEMENT TICH_SO (PHAN_SO)+ >
```


- Kiểu thuộc tính: Mô tả tập hợp các giá trị của thuộc tính. Một số cách thông dụng mô tả:
- Cách 1 : Dùng từ khoá CDATA
   Cú pháp :

```
<!ATTLIST Ten_the
```

. . .

Ten thuoc tinh CDATA

- - -

>

 Tập hợp các giá trị của thuộc tính với khai báo CDATA chính là tập hợp các chuỗi

 Ví dụ : Đặc tả cấu trúc tài liệu XML biểu diễn phương trình đường thẳng trong mặt phẳng

```
<?xml version="1.0" encoding="utf-8"?>
```

```
<!DOCTYPE DUONG_THANG [</pre>
```

<!ELEMENT DUONG THANG EMPTY>

<!—phương trình ax + by+c =0 -->

```
<a href="#">ATTLIST DUONG THANG</a>
Ten CDATA #IMPLIED
     <!-- Ten : A String -->
     CDATA #REQUIRED
     <!-- a : A Float -->
   CDATA #REQUIRED
     <!-- b : A Float -->
    CDATA #REQUIRED
     <!-- c : A Float -->
     <!—a,b không đồng thời là 0
]>
```


Cách 2: dùng biểu thức liệt kê. Cú pháp:
<!ATTLIST Ten_the
...
Ten_thuoc_tinh (Gia_tri_1,Gia_tri_2,..._gia_tri_k) ...

- Ý nghĩa : Tập hợp các giá trị có thể có của thuộc tính đang xét chính là tập hợp các giá trị được liệt kê
- Gia_tri_1,Gia_tri_2, ...,Gia_tri_k: Các giá trị này là các chuỗi ký tự

 Ví dụ: Đặc tả cấu trúc tài liệu XML biểu diễn thông tin về phiếu điểm của một học sinh:

```
<?xml version="1.0" encoding="utf-8"?>
<!DOCTYPE PHIEU_DIEM [
<!ELEMENT PHIEU_DIEM (HOC_SINH, DIEM_SO+ )
>
```

```
<!ELEMENT HOC_SINH EMPTY >
<a href="#">ATTLIST HOC SINH</a>
       Ho ten CDATA #REQUIRED
               <!-- Ho_ten : A_String -->
       Ngay_sinh CDATA #REQUIRED
               <!--Ngay sinh : A Date -->
       Xep loai("Giỏi", "Khá", Trung bình", Yếu")#IMPLIED
>
<!ELEMENT DIEM SO EMPTY >
<ATTLIST DIEM
       Ten mon CDATA #REQUIRED
               <!-- Ten mon : A String -->
       Gia tri CDATA #REQUIRED
               <!-- Gia_tri : A_Float // từ 0 ñến 10 -->
```


- Tham số của thuộc tính: mô tả tính chất của thuộc tính, một số cách mô tả:
- Cách 1: Dùng từ khóa #REQUIRED. Cú pháp :
   <!ATTLIST Ten the

. . .

Ten_thuoc_tinh Kieu #REQUIRED

. . .

>

 Ý nghĩa : Thuộc tính đang xét là thuộc tính bắt buộc phải có. Đây là cách sử dụng phổ biến nhất

 Ví dụ : Đặc tả cấu trúc tài liệu XML biểu diễn thông tin về các đơn thức với tên bắt buộc phải có

```
<?xml version="1.0" encoding="utf-8"?>
<!DOCTYPE DON THUC [</pre>
<!ELEMENT DON_THUC (He_so, So_mu ) >
<ATTLIST DON THUC
          CDATA #REQUIRED
      Ten
             <!-- Ten : A String
      Bien so CDATA#REQUIRED
             <!-- Bien so: A String
>
<!ELEMENT He_so #PCDATA >
             <!-- He so : A Float
<!ELEMENT So_mu #PCDATA >
             <!-- So_mu : A Int // >=0 -->
```


Cách 2 : Dùng từ khóa #IMPLIED. Cú pháp :
<!ATTLIST Ten_the
...
Ten_thuoc_tinh Kieu #IMPLIED
...
>

 Ý nghĩa: Thuộc tính đang xét là tùy chọn và không bắt buộc phải có.

 Ví dụ : Đặc tả cấu trúc tài liệu XML biểu diễn thông tin về tam thức P(x) =2x² -4x +6.


```
<!ELEMENT DON THUC EMPTY >
<ATTLIST DON THUC
    He so CDATA #REQUIRED
          <!-- He_so : A Float // Khác 0 nếu
So mu=2 -->
    So mu (0,1,2)#REQUIRED
          <!-- So mu : A Int // =0,1,2 và khác nhau
    -->
```



```
Cách 3: Dùng từ khóa #FIXED. Cú pháp :

<!ATTLIST Ten_the
...

Ten_thuoc_tinh Kieu #FIXED Gia_tri
...
>
```

 Ý nghĩa: Thuộc tính đang xét phải có giá trị cố định là Gia_tri. Trường hợp này ít được sử dụng

 Ví dụ: Đặc tả cấu trúc tài liệu XML biểu diễn thông tin về các đơn thức chỉ với biến số x:

 XML Schema: khai báo XML Schema là tạo lập tài liệu XML mà nội dung chính là các thẻ đánh dấu, các thẻ này mô tả cho cấu trúc các thẻ của một tài liệu XML khác. Cú pháp:

```
<?xmlversion="1.0"encoding="utf-8"?>
     <xs:schema
     xmlns:xs="http://www.w3.org/2001/XMLSchema">
          Đặc tả các thẻ
          Đặc tả các kiểu
```


</xs:schema>

- Thông tin về một thẻ được mô tả tập trung qua một phương cách duy nhất là kiểu.
- Mỗi thẻ sẽ có tương ứng một kiểu, đặc tả kiểu mô tả kiểu của thẻ cùng với một số thông tin khác chính là cách sắp xếp các thành phần bên trong của thẻ và hệ thống các thuộc tính của thẻ.

```
<?xml version="1.0" encoding="utf-8"?>
<xs:schema
 xmlns:xs="http://www.w3.org/2001/XMLSchema">
 <xs:element name="DA_THUC" type="K DA THUC"/>
 <xs:complexType name="K DA THUC">
       <xs:sequence>
              <xs:element name="DON THUC"</pre>
 type="K DON THUC" minOccurs="1"/>
       </xs:sequence>
       <xs:attribute name="Ten" type="xs:string" />
       <xs:attribute name="Bien_so" type="xs:string"/>
 </xs:complexType>
```


- Tài liệu XML có thẻ gốc là DA_THUC thẻ này có kiểu là kiểu phức hợp tên là K_DA_THUC (có thể dùng cùng tên là DA_THUC).
- Kiểu phức hợp K_DA_THUC bao gồm bên trong:
  - Thẻ DON_THUC có kiểu là kiểu phức hợp và thẻ DON_THUC phải xuất hiện ít nhất 1 lần
  - 2 thuộc tính:
    - Ten với kiểu là kiểu cơ sở dạng chuỗi
    - Bien_so với kiểu là kiểu cơ sở dạng chuỗi


```
<xs:complexType name="K DON THUC">
 <xs:attribute name="He_so" type="xs:float"/>
 <xs:attribute name="So_mu"
 type="SO TU NHIEN"/>
 </xs:complexType>
 <xs:simpleType name="SO TU NHIEN">
      <xs:restriction base="xs:int">
      <xs:minInclusive value="0"/>
      </xs:restriction>
 </xs:simpleType>
</xs:schema>
```


- Kiểu phức hợp K_DON_THUC không có nội dung và chỉ bao gồm các thuộc tính:
  - He_so có kiểu là kiểu cơ sở loại số thực
  - So_mu có kiểu là kiểu đơn giản với tên SO_TU_NHIEN
- Kiểu đơn giản SO_TU_NHIEN chính là kiểu cơ sở số nguyên với hạn chế: giá trị phải lớn hơn hay bằng 0

XML Schema Đặc tả kiểu

- XML Schema có 3 loại kiểu chính :
  - Loại 1 : Kiểu định nghĩa sẵn (BultinType)
  - Loại 2 : Kiểu đơn giản (simpleType)
  - Loại 3: Kiểu phức hợp (complexType).

XML Schema kiểu định nghĩa sẵn

Ten_kieu_co_so	Ý nghĩa
string	Chuỗi ký tự
int, integer	Số nguyên
float	Số thực chính xác đơn
double	Số thực chính xác kép
boolean	Giá trị logic
date	ngày
month	Tháng
ID	Chuỗi định danh
binary	Dữ liệu nhị phân

XML Schema kiểu định nghĩa sẵn

- Kiểu định nghĩa sẵn thư viện
- Ý nghĩa sử dụng:
  - Được sử dụng để mô tả trực tiếp kiểu của các thuộc tính hay của thẻ thỏa mãn 2 điều kiện :
    - Điều kiện 1 : thẻ không có thuộc tính
    - Điều kiện 2 : thẻ không chứa thẻ khác (nội dung là chuỗi văn bản)
       và có miền giá trị (tập hợp giá trị có thể có) thích hợp với kiểu

XML Schema kiểu định nghĩa sẵn

- Cú pháp:
  - Khi dùng với thẻ:

```
<xs:element name="Ten_the" type="Ten_kieu_co_so" ... />
```

Khi dùng với thuộc tính:

```
<xs:attribute name="Ten_thuoc_tinh" type="Ten_kieu_co_so" .. />
```

Ví dụ:

```
<xs:element name="Ho_ten" type="xs:string" />
```

```
<xs:element name="Ngay_sinh" type="xs:date" />
```

```
<xs:attribute name="He_so" type="xs:float"/>
```

```
<xs:attribute name="f" type="xs:boolean"/>
```


- Kiểu đơn giản (simpleType): Là các kiểu do người dùng định nghĩa dựa trên các kiểu cơ sở có sẵn.
- Ý nghĩa sử dụng: để mô tả trực tiếp kiểu của các thuộc tính hay các thẻ thỏa mãn:
  - Điều kiện 1 : Không có thuộc tính
  - Điều kiện 2 : Không chứa thẻ khác (nội dung là chuỗi văn bản)
     và có miền giá trị (tập hợp giá trị có thể có) là tập con của
     miền giá trị một kiểu cơ sở nào đó

Cú pháp:

```
<xs:simpleType name="Ten_kieu">
<xs:restriction base="Ten_kieu_co_so">
        Giới hạn ( ràng buộc ) trên miền giá trị
</xs:restriction>
</xs:simpleType>
```


- Khai báo cận dưới: Sử dụng từ khoá minInclusive (cận dưới cho phép sử dụng biên), minExclusive (cận dưới không cho phép sử dụng biên)
- Khai báo cận trên: Sử dụng từ khoá maxInclusive (cận trên cho phép sử dụng biên), maxExclusive (cận trên không cho phép sử dụng biên)

```
<xs:simpleType name="KY SO">
 <xs:restriction base="xs:int">
       <xs:minInclusive value="0" />
       <xs:maxInclusive value="9" />
 </xs:restriction>
</xs:simpleType>
<xs:simpleType name="DIEM SO">
 <xs:restriction base="xs:float">
 <xs:minInclusive value="0" />
 <xs:maxInclusive value="10" />
</xs:restriction>
</xs:simpleType>
```


 Giới hạn loại liệt kê trên kiểu cơ sở: Cho phép xác định miền giá trị của kiểu đơn giản bằng cách liệt kê các giá trị. Cú pháp:

```
<xs:simpleType name="Ten kieu">
     <xs:restriction
     base="Ten kieu co so loai so">
     <xs:enumeration value="Gia tri 1" />
     <xs:enumeration value="Gia tri 2" />
     <xs:enumeration value="Gia tri k" />
     </xs:restriction>
</xs:simpleType>
```

Ví dụ: <xs:simpleType name="LOAI HOC LUC" > <xs:restriction base="xs:string"> <xs:enumeration value="Gioi" /> <xs:enumeration value="Khá" /> <xs:enumeration value="Trung binh" /> <xs:enumeration value="Yếu" /> </xs:restriction> </xs:simpleType>

- Kiểu phức hợp complexType: Là các kiểu do người dùng tự định nghĩa cho phép mô tả nội dung và các thuộc tính của các thẻ được khai báo thuộc về kiểu đang xét.
- Ý nghĩa sử dụng :
  - Được sử dụng để mô tả kiểu của các thẻ thỏa một trong 2 điều kiện :
    - Điều kiện 1 : Có thuộc tính
    - Điều kiện 2 : Có chứa thẻ khác

Cú pháp chung:

```
<xs:complexType name="Ten_kieu">
Dac_ta_cau_truc_noi_dung Dac_ta_thuoc_tinh
</xs:complexType>
```

- Dac_ta_cau_truc_noi_dung: Mô tả cách thức tổ chức, sắp xếp các thẻ con bên trong. Tương tự như DTD, XML Shema cho phép nhiều dạng tổ chức sắp xếp (tuần tự, chọn, lặp) các thẻ con. Ngoài ra cho phép khai báo chi tiết hơn về số lần lặp của một thành phần.
- Dac_ta_thuoc_tinh: Mô tả hệ thống các thuộc tính của thẻ. Việc mô tả các thuộc tính trong XML Shema cũng tương tự như mô tả thuộc tính trong DTD nhưng cho phép định nghĩa và sử dụng các kiểu đơn giản để mô tả chi tiết về miền giá trị của một thuộc tính.

- Đặc tả cấu trúc nội dung dạng tuần tự:
- Dạng tuần tự: Sử dụng thẻ/từ khóa sequence. Cú pháp:

</xs:complexType>


```
    Ví dụ:

            <xs:complexType name="DIEM">
            <xs:sequence>
            <xs:element name="x" type="xs:float" />
            <xs:element name="y" type="xs:float" />
            </xs:sequence>

    </xs:complexType>
```


- Đặc tả cấu trúc nội dung dạng tùy chọn:
- Dạng tùy chọn : Sử dụng thẻ/từ khóa choice
   Cú pháp :

....

</xs:complexType>

- Đặc tả cấu trúc nội dung dạng lặp:
- Dang lặp: Sử dụng thuộc tính/từ khóa minOccurs, maxOcuurs. Cú pháp:

```
<xs:complexType name="Ten kieu">
      <xs:sequence>
      <xs:element name="Ten the con" type="Kieu the con"</pre>
      minOccurs="So_lan_lap_toi_thieu"
      maxOccurs="So lan lap toi da"
      </xs:sequence>
```


Ví dụ:


```
<xs:complexType name="DA GIAC">
     <xs:sequence>
     <xs:element name="DIEM" type="DIEM"</pre>
            minOccurs="3"
            maxOccurs="3" />
     </xs:sequence>
     <-- Mô tả các thuộc tính -->
     . . .
</xs:complexType>
```


- Đặc tả thuộc tính: cho phép mô tả hệ thống các thuộc tính của một thẻ
- Cú pháp :

```
<xs:complexType name="Ten_kieu">
Đặc tả cấu trúc nội dung
```

. . . .

<xs:attribute name="Ten_thuoc_tinh"
type="Kieu_thuoc_tinh" Tinh_chat_thuoc_tinh />

. . . .

</xs:complexType>

 Tinh_chat_thuoc_tinh : Mô tả một số tính chất của thuộc tính, mỗi tính chất tương ứng với một từ khóa riêng.

```
<xs:attribute name="Ten_thuoc_tinh"
    type="Kieu_thuoc_tinh"
    Tu_khoa_1="Gia_tri_1"
    Tu_khoa_2="Gia_tri_2"
    Tu_khoa_k="Gia_tri_k" />
```

- Một số tính chất thông dụng:
  - Giá trị định sẵn : từ khóa default
  - Giá trị cố định: từ khóa fixed
  - Tùy chọn (có hay không có) sử dụng : từ khóa use

- Đặc tả thẻ: các thông tin cần mô tả khi đặc tả một thẻ trong XML bao gồm:
  - Tên thẻ
  - Kiểu của thẻ
  - Một số tính chất khác của thẻ
- Cú pháp khai báo:

```
<xs:element name="Ten_the" type="Ten_kieu"
Thuoc_tinh_khac />
```


- Tên của kiểu: mô tả thông tin về thẻ, tên kiểu và tên thẻ được đặt trùng nhau.
- Thuộc tính của thẻ: mô tả các tính chất của thẻ, thông dụng nhất là minOccurs, maxOccurs.
- Khi đặc tả các thẻ vấn đề quan trong nhất là xác định loại kiểu sẽ dùng trong thẻ.

Thuật giải đặc tả thẻ: Xét loại kiểu của A:

A là kiểu phức hợp,đặc tả kiểu phức hợp A bao gồm:

- Đặc tả hệ thống các thẻ con của thẻ gốc X
  - Đặc tả thẻ X1 với thông tin về kiểu (giả sử là A1)
  - Đặc tả thẻ X2 với thông tin về kiểu (giả sử là A2)
  - •
  - Đặc tả thẻ XK với thông tin về kiểu (giả sử là Ak)
- Đặc tả hệ thống các thuộc tính của thẻ gốc X
  - Đặc tả thuộc tính T1 với thông tin về kiểu (giả sử là B1)
  - Đặc tả thuộc tính T2 với thông tin về kiểu (giả sử là B2) ...
  - Đặc tả thuộc tính Tk với thông tin về kiểu (giả sử là Bk)

- A là kiểu đơn giản: Đặc tả kiểu đơn giản A bao gồm
  - Đặc tả kiểu cơ sở của A
  - Đặc tả các hạn chế trên kiểu cơ sở của A

A là kiểu cơ sở:
 Không cần Đặc tả thêm
 Xét loại kiểu của A1
 Xét loại kiểu của A2
 ...
 Xét loại kiểu của Ak

Xét loại kiểu của B1

Xét loại kiểu của B2

. . .

Xét loại kiểu của Bk

Xét loại kiểu của T1

Xét loại kiểu của T2

...

Xét loại kiểu của Tk

. . . .

Xét loại kiểu của các kiểu phát sinh thêm khi đặc tả các kiểu phía trên

Tài liệu tham khảo

- www.w3schools.com/xml
- http://www.ibm.com XML là gì
- Sách: Công nghệ XML và ứng dụng Tác giả: Nguyễn Tiến Huy
- Charles F. Goldfarb and Paul Prescod. XML Handbook™, Fifth Edition. Prentice Hall, December, 2003

Bài tập trên lớp 1 – Chuyển đổi

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<Danh muc sach>
    <Sach id="S0001">
       <Tac gia>Nguyen Kim Anh</Tac gia>
       <Ten sach>Nguyen ly cac he co so du lieu</Ten sach>
       <Nghanh>Cong Nghe Thong Tin</Nghanh>
       <Gia>32.000</Gia>
       <NXB>Dai Hoc Quoc Gia Ha Noi</NXB>
       <Xuat ban>2004</Xuat ban>
       <So luong ban>120</So luong ban>
     </Sach>
     <Sach id="S0002">
     </Sach>
</Danh muc sach>
```


Bài tập trên lớp 2 – Sửa các lỗi

```
<!- This is about movies! ->
 <!ELEMENT actor ( #PCDATA )>
 <!ELEMENT movie (actor*, title, year*)>
 <!ELEMENT title ( #PCDATA )>
 <!ELEMENT year ( #PCDATA )>
 < movie id = 1 >
   <title>The Quest</title>
    <actor>Tom Smith</actor>
   <year>2007
 < movie id = 2 >
   <title>Summer</title>
   <year>1998
    <actor>Susie Black</actor>
    <actor>Paul White</actor>
 </movie>
 <movie id = 3><title>Hello World/movie></title>
```


Bài tập 3 – Xác định DTD, XML Schema

```
<PhieuDiem>
  <SinhVien>
    <HoTen>Nguyen Van
Quan</HoTen>
    <Lop>KTPMK10B</Lop>
    <DiaChi>Bac Ninh</DiaChi>
    <GioiTinh>Nam</GioiTinh>
    <NgaySinh>31/12/1992</NgaySin
h>
  </SinhVien>
  <BangDiem>
    <MonHoc>
      <STT>1</STT>
      <TenMon>XML</TenMon>
      <DienKy1>10</DienKy1>
      <DienKy2>10</DienKy2>
      <DienTB>10</DienTB>
    </MonHoc>
    <MonHoc>
      <STT>2</STT>
      <TenMon>Java</TenMon>
      <DienKy1>10</DienKy1>
      <DienKy2>10</DienKy2>
      <DienTB>10</DienTB>
    </MonHoc>
  </BangDiem>
</PhieuDiem>
```

Bài tập 4

- Một tài liệu XML được dùng để biểu diễn kết quả học tập của nhiều sinh viên. Mỗi sinh viên được mô tả bởi:
- Thông tin cá nhân sinh viên: bao gồm các thông tin về Mã số sinh viên, Họ tên, Ngày sinh, Lớp, Trạng thái học tập
- Bảng điểm sinh viên: bao gồm các thông tin về kết quả học tập của từng học phần. Mỗi học phần có thông tin về Học kỳ, Mã học phần, Tên học phần, Tín chỉ, Mã lớp học, Điểm Quá trình, Điểm Thi, Điểm chữ
- Hãy viết tài liệu DTD (Document Type Definition) để đặc tả tài liệu XML trên.

